

Dvojný a trojný integrál

Vyřešte alespoň jednu variantu z každé úlohy 2.–6. Pozor, v zápisech integrálů neuvádíme symboly diferenciálů jednotlivých proměnných dx, dy, dz , nenechte se tím zmást, jedná se pouze o jeden z možných způsobů zápisu, který nemění smysl integrálu, vždy integrujeme přes danou oblast U (viz např. poznámku 60, str. 27 ve skriptech MSS).

Úloha 1.

Ověřte výsledky příkladů INT2-1, INT2-2, INT2-3, INT3-1 (př. 58, str. 26, př. 63, str. 29, př. 67, str. 32, př. 71, str. 34) ve skriptu MSS (http://cmp.felk.cvut.cz/~navara/MSS/MSS_print.pdf).

Úloha 2.

Vypočtěte daný dvojný integrál přes zadanou oblast U . Volte sami pořadí integrace podle x a y .

- $\iint_U 1$, U je omezena křivkami $y = 2 - x$, $y^2 = 4x + 4$.
- $\iint_U 2x + y$, U je omezena křivkami $x = 0$, $y = 0$, $x + y = 3$.
- $\iint_U \cos(x + y)$, U je omezena křivkami $x = 0$, $y = \pi$, $y = x$.
- $\iint_U e^{\frac{x}{y}}$, U je omezena křivkami $x = y^2$, $x = 0$, $y = 1$.
- $\iint_U \sqrt{4x^2 - y^2}$, U je omezena křivkami $y = 0$, $x = 1$, $y = x$.
- $\iint_U x$, U je omezena křivkami $y = 2x - 1$, $y = 4 - (1 - x)^2$.
- $\iint_U \frac{1}{\sqrt{ax - x^2}}$, U je omezena křivkami $x = 0$, $y^2 = a^2 - ax$.
- $\iint_U 1$, U je omezena křivkou $(x - y)^2 + x = a^2$.

Úloha 3.

Vypočtěte daný dvojný integrál přes zadanou oblast U . Využijte polárních souřadnic.

- $\iint_U x^2 + y^2$, U je určena nerovností $x^2 + (y + 2)^2 \leq 4$.
- $\iint_U \sqrt{a^2 - x^2 - y^2}$, U je určena nerovností $x^2 + y^2 \leq a^2$.
- $\iint_U \arctg \frac{y}{x}$, U je určena nerovnostmi $9 \geq x^2 + y^2 \geq 1$, $x \leq y\sqrt{3} \leq 3x$.
- $\iint_U 1$, U je určena vztahy $(x^2 + y^2)^2 = 2a^2(x^2 - y^2)$, $x^2 + y^2 \geq a^2$.
- $\iint_U 1$, U je určena vztahy $(x^2 + y^2)^2 = a(x^3 - 3xy^2)$, $a > 0$.

Úloha 4.

Vypočtěte daný dvojný integrál přes zadanou oblast U . Použijte vhodnou transformaci souřadnic.

- a. $\iint_U \sqrt{1 - \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2}},$ U je určena nerovností $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \leq 1.$
- b. $\iint_U 1,$ U je určena vztahy $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \leq 1, |y| \leq \operatorname{tg} \alpha, \alpha \in (0, 2\pi).$
- c. $\iint_U x + y,$ U je omezena křivkami $x + y = 4, x + y = 12, y^2 = 2x.$
- d. $\iint_U x^2 + y^2,$ U je omezena křivkami $x^2 + y^2 + 2x - 1 = 0, x^2 + y^2 + 2x = 0.$
- e. $\iint_U \frac{y}{x} \cdot e^{xy},$ U je omezena křivkami $xy = 2, xy = 4, y = 2x, x = 2y.$
- f. $\iint_U |x| + |y|,$ U je určena vztahem $|x| + |y| \leq 1.$

Úloha 5.

Vypočtěte daný trojný integrál přes zadanou oblast U .

- a. $\iiint_U 1 - x,$ U je určena vztahy $x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0, 3x + 2y + z \leq 6.$
- b. $\iiint_U z,$ U je určena vztahem $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} + \frac{z^2}{c^2} \leq 1.$
- c. $\iiint_U x,$ U je omezena plochami $x = 0, y = 0, z = 0, z = 3, x + y = 2.$
- d. $\iiint_U xyz,$ U je omezena plochami $x = y^2, y = x^2, z = 0, z = xy.$
- e. $\iiint_U 1,$ U je omezena plochami $x^2 + y^2 = z, y = x^2, y = 1, z = 0.$
- f. $\iiint_U 1,$ U je omezena plochami $y = x, y = 0, x = \pi, z = 0, z = \sin \frac{\pi y}{2x}.$

Úloha 6.

Vypočtěte daný trojný integrál přes zadanou oblast U . Použijte vhodnou transformaci souřadnic (sférické, cylindrické...).

- a. $\iiint_U \sqrt{x^2 + y^2 + z^2},$ U je omezena plochou $x^2 + y^2 + z^2 = z.$
- b. $\iiint_U x^2 + y^2,$ U je omezena plochami $x^2 + y^2 = 2z, z = 2.$
- c. $\iiint_U \frac{1}{\sqrt{(1+x^2+y^2+z^2)^3}},$ U je určena vztahy $x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0.$
- d. $\iiint_U 1,$ U je omezena plochami $x^2 + y^2 + z^2 = 2z, x^2 + y^2 + z^2 = 2$ a navíc $(0, 0, 1) \in U.$
- e. $\iiint_U z \cdot \frac{|x|+|y|}{\sqrt{x^2+y^2}},$ U je určena vztahy $x^2 + y^2 \leq 2az, x^2 + y^2 + z^2 \leq 3a^2.$